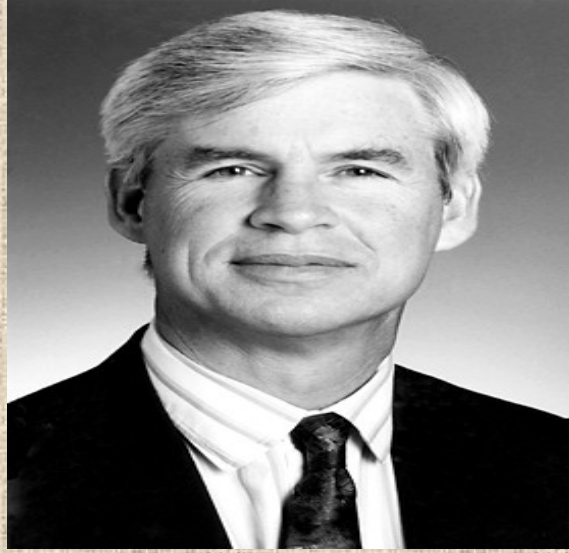

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü,
İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 2003 yılında
Robert F. Engle III'e (New York Üniversitesi, New York-ABD) verilmiştir. Engle bu
"Oynaklığı zamana bağlı olarak değişen ekonomik zaman serilerinin modellenmesi metodunu (ARCH) geliştirmesinden"
dolayı layık görülmüştür.

ROBERT F. ENGLE III - 2003 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Öğretmen bir babanın oğlu olan Engle, 10 Kasım 1942'de ABD'nin New York eyaletinin Syracuse kentinde doğmuştur. Küçük yaşlarda Peter Hotz adındaki yakın arkadaşıyla birlikte, babasının da desteğiyle roket yapmaya ve fırlatmaya karar vermesi, bilimsel yöntemleri ve özellikle matematiği öğrenmesine yol açmıştır. Annesi, babası ve yakın arkadaşıyla birlikte sürekli yaratıcı projeler üretme gayreti içinde olmuşlardır. Oldukça aktif bir gençlik dönemi yaşayan Engle, 10 Ağustos 1969'da evlenmiştir. Şu an 73 yaşında olan Engle, 2000 yılından itibaren New York Üniversitesi'nde çalışmaktadır.

Eğitim-Kariyer: 1964'te William Koleji'nde fizik bölümünden mezun olmuştur. 1966'da Cornell Üniversitesi'nde yine fizik bölümünde master programını tamamlamıştır. 1966'da Cornell Üniversitesi'nde ekonomi bölümünde doktora programını bitirmiştir. Milton Friedman'ın konjonktür dalgalanmalarının önemli bir sebebi olarak enflasyon belirsizliği tahmini-ne ilgi duymuştur. Doktorasını tamamladıktan sonra 1969-1977 döneminde Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde iktisat profesörü olarak çalışmıştır. 1975 yılında gittiği Kaliforniya Üniversitesi'nden 1999 yılında ayrılmıştır. 2000 yılından itibaren New York Üniversitesi'nde ders vermeye devam etmektedir. Oynaklığı zamana bağlı olarak değişen ekonomik zaman serilerinin modellenmesi metodunu (ARCH) geliştirmesi sebebiyle, Clive Granger ile birlikte 2003 yılı Nobel Ekonomi Ödülü'ne layık görülmüştür. Robert F.Engle, Eric Ghysels ile birlikte Finansal Ekonometri Derneği kurucularındandır.

Hobileri: En büyük hobisi buz pateni olan Engle, çalışmalarından fırsat buldukça buz pateni yapardı. Ayrıca yakın arkadaşlarıyla sohbet etmeyi ve ağaçlık bölgelerde yürüyüş yapmayı severdi.

İktisat Bilimine Katkıları: Engle'in en önemli bilimsel katkısı finansal piyasa fiyatlarının ve faiz hadlerinin öngörülemez hareketlerini analiz etmek için bir yöntem bulmasıdır. Bu çok oynaklık gösteren hareketlerin kesin olarak belirlenmesi ve öngörülmesi, riskin miktarını ölçmek ve riski etkili bir şekilde yönetmek için gereklidir. Risk ölçümü, fiyatlandırma seçenekleri ve finansal türevlerde önemli bir rol oynamaktadır. Daha önceki araştırmacılar ya sabit volatilité olduğunu varsaymışlar ya da volatilitéyi tahmin etmek için basit araçlar kullanmışlardır. Engle, yüksek volatilité ve düşük volatile dönemleri arasında hareket eden hisse senedi ve diğer finansal değişkenlerin fiyat eğilimlerini yakalayan yeni istatistiksel volatilité modelleri, (otoregresif koşullu değişen varyans-ARCH) geliştirmiştir. Engle bu modeli zamanla değişen volatilitenin istatistiksel olarak modellenmesi için geliştirmiş ve bu tekniklerin bir çok zaman serisinin özelliklerini doğru bir şekilde yakaladığını ispat etmiştir. Bu istatistiksel modeller modern arbitraj fiyatlandırma teori ve uygulaması için gerekli araçlardır. Finansal piyasa analizleriyle uzun bir süre ilgilenen Engle, zaman serisi analizlerinde uzman bir kişidir. Engle'in ARCH modeli ve onu genelleştirmesi, araştırmacılar için ve özellikle varlık fiyatlandırması yapan ve portfolyo risklerini değerlendiren finansal analizciler için vazgeçilmez bir referans olmuştur. Onun araştırmasının bir sonucu olarak günümüzde de yaygın bir şekilde kullanılan eş-bütünleşme, ortak özellikler, otoregresif koşullu süre ve dinamik koşullu korelasyon gibi yeni teknikler ortaya çıkmıştır.